

Suunnitelma
kasvatuskeskustelujen
ja kurinpidollisten
keinojen
käyttämisestä,
Orimattila

Sisällysluettelo

Suunnitelma kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä, Orimattila

Suunnitelma kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä

Vaaralliset ja häiritsevät esineet ja aineet

Kurinpito perusopetuslaissa

Orimattila

Vahinkojen korvaaminen ja jälkien korjaaminen

Vahinkojen korvaaminen ja jälkien korjaaminen (paikallinen tarkennus)

Orimattila

Voimakeinojen käyttö

Säädöksiä

Orimattila

Kotitehtävien suorittaminen työpäivän päätyttyä

Säädöksiä

Orimattila

Poistumismääräys jäljellä olevan oppitunnin ajaksi

Säädöksiä

Orimattila

Poistumismääräys koulun järjestämästä tilaisuudesta

Säädöksiä

Orimattila

Opetuksen epäminen jäljellä olevan ja seuraavan työpäivän ajaksi

Säädöksiä

Orimattila

Kasvatuskeskustelu

Säädöksiä

Orimattila

Jälki-istunto

Säädöksiä

Orimattila

Kirjallinen varoitus

Säädöksiä

Orimattila

Määräaikainen erottaminen

Säädöksiä

Orimattila

Suunnitelma kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä, Orimattila

Suunnitelma kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä

Orimattilan perusopetukseen on laadittu koulutuksen järjestäjätasoinen suunnitelma kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Suunnitelma sisältyy Orimattilan perusopetuksen opetussuunnitelmaan, lukuun 5.3.

Kaupunkitasoista suunnitelmaa täydennetään koulun toimintasuunnitelmassa, johon kirjataan muun muassa vastuunjako ja koulukohtaiset toimintatavat. Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö kirjataan suunnitelman mukaisesti Wilmaan tai Intranettiin.

Kurinpidollisten ja pedagogisten toimien seuranta

Opetuksen järjestäjän tulee seurata lain ja asetusten mukaisten toimien käyttöä.

Jokaisen lukuvuoden alussa:

- Rehtori tiedottaa opettajia suunnitelman soveltamisesta.
- Huoltajia ja oppilaita tiedotetaan sekä järjestyssäännöistä että Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö -suunnitelmasta.

Jokaisen lukuvuoden päättyessä:

- Koonti toimitetaan opetuksen järjestäjälle, jolla on velvollisuus seurata, että kurinpidollisesti noudatetaan OPS:n henkeä. **Koonnin tekee Primus-pääkäyttäjä.**

Vaaralliset ja häiritsevät esineet ja aineet

Kurinpito perusopetuslaissa

Tuontikielto

Kouluun ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussaan sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä.

(Perusopetuslaki 29 §)

Oikeus haltuunottoon

Rehtorilla tai koulun opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa oppilaalta kielletty esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista.

Oikeus tarkastamiseen

Koulun opettajalla ja rehtorilla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussa pito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole.

Toimenpiteet tarkastuksessa

Oppilaalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy. Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Oppilaan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa koulun henkilökuntaan

kuuluva, jos tämä on saapuvilla. Tästä voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.

Muu toiminta kuin oppitunnit

Tarkastuksen ja haltuunoton oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa myös ajan, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman tai opetuksen järjestäjän hyväksymän muun tämän lain tai sen nojalla annettujen säädösten nojalla laaditun suunnitelman mukaiseen opetukseen tai toimintaan.

(Perusopetuslaki 36d ja e §)

Toimenpiteiden yleisiä periaatteita

Tarkastuksen ja haltuunoton toimenpiteet on toteutettava mahdollisimman turvallisesti. Toimenpiteillä ei saa puuttua oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Esineiden ja aineiden haltuun ottamisessa ja oppilaan tarkastuksessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta. Toimenpiteiden käyttö tulee kouluissa suunnitella ja ohjeistaa.

Kirjaaminen ja tiedottaminen

Oppilaan tarkastaminen ja esineiden ja aineiden haltuun ottaminen tulee kirjata. Toimenpiteistä on ilmoitettava oppilaan huoltajille mahdollisimman pian.

(Perusopetuslaki 36f §)

Takaisin luovuttaminen

Opettajan tai rehtorin haltuun ottama häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen. Jos on todennäköistä, että häirintä oppitunnin jälkeen jatkuu, häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle viimeistään työpäivän päättyessä.

Kielletyt esineet ja aineet

Kielletyt esineet ja aineet luovutetaan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Esineet ja aineet tulee kuitenkin luovuttaa poliisille tai muulle laissa säädetylle viranomaiselle, jos oppilaalla, tämän huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla ei lain mukaan ole oikeutta pitää niitä hallussaan. Ennen luovuttamista esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti. Esineiden ja aineiden luovutus tulee järjestää mahdollisimman pian haltuunotosta. Haltuun otetut huumausaineet, ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat, ammuksiset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet tulee luovuttaa poliisille välittömästi.

Esineen tai aineen hävittäminen

Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa haltuunottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää. Esineiden ja aineiden hävittäminen ja luovuttaminen tulee kirjata.

(Perusopetuslaki 36g §)

Orimattila

Haltuunotto:

- Oppilaalta esineitä haltuun otettaessa on syytä muistaa, että tilanne saattaa helposti kärjistyä.
- Oppilaille on kerrottava etukäteen kouluissa, että Järjestyslaissa mainittujen esineiden hallussapito on rikos ja siitä ilmoitetaan aina poliisille sekä että opettajilla ja rehtoreilla on uusi oikeus opetusta häiritsevien esineiden haltuunottoon ja myös kerrottava, että melkein mikä tahansa esine voi olla tällainen häiritsevä esine.
- Syytä on myös kertoa, että esineen saa takaisin joko oppitunnin jälkeen tai koulupäivän päättyttyä.
 - Haltuunotto-oikeus on voimassa ajan, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman tai muun opetustoimen lainsäädännön nojalla laaditun suunnitelman mukaiseen opetukseen tai toimintaan.

- Vaarallisten ja laittomien esineiden kohdalla noudatetaan Perusopetuslain 36 g §:ää.
- Jos oppilas ei anna häiritsevää esinettä, oppilas on ensisijaisesti poistettava tilasta ja haltuunotto tehtävä esim. käytävässä tms. tilassa.
- Jos oppilas vastustelee haltuunottoa, voidaan kutsua poliisi paikalle niissä tapauksissa, joissa on epäily, että esineestä on vaaraa muille tai oppilaalle itselleen.
- Suosituksena on toisen aikuisen läsnäolo tämän kaltaisessa tilanteessa.
- Voimakeinoihin turvautumista vältetään ja niiden käyttö tulee kyseeseen toisten henkeä tai omaisuutta suojellessa.
 - Voimakeinojen käyttöoikeus koskee turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita ja perusopetuksessa myös esineitä ja aineita, joita käytetään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen.
 - Voimankäyttövälineitä ei saa käyttää
- Esineiden poisto kirjataan **Wilmaan** ja ilmoitetaan huoltajille.
- Jos esineitä joudutaan jatkuvasti poistamaan, kutsutaan huoltajat keskusteluun koululle.

Tarkastaminen:

- Jos epäillään tai on tietoa, että oppilaalla on lain 29 § mukaisia turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita hallussaan koulussa, hänen tavaran, säilytystilat ja vaatteet voidaan tarkastaa.
 - Tarkastusoikeus edellyttää, että on ilmeistä, että oppilaan hallussa on hänen omaa tai muiden turvallisuutta vaarantava esine tai aine ja oppilas kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei niitä ole hänen hallussaan.
 - Ennen tarkastusta oppilaalle tulee ilmoittaa tarkastuksen syy.
 - Rehtori tai opettaja voivat toimia yhdessä tai kumpikin erikseen.
 - Koulun henkilökuntaan kuuluvan toisen täysi-ikäisen tulee olla tarkastajan lisäksi läsnä tarkastuksessa.
 - Oppilaan pyynnöstä lisäksi tämän valitseman koulun henkilökuntaan kuuluvan oltava läsnä.
 - Tarkastuksen voi tehdä vain samaa sukupuolta oleva opettaja tai rehtori paitsi, jos siitä asian kiireellisyys huomioon ottaen turvallisuuden kannalta on välttämätöntä poiketa. Samoin perustein voidaan poiketa toisen henkilön läsnäolosta.
- Jos oppilas vastustaa tarkastusta, joka liittyy häneen itseensä ensisijassa voidaan kutsua poliisi tarkastamaan oppilas, jos on epäily, että oppilas pitää hallussaan toisille tai itselleen vaarallista esinettä.
- Päällisin puolin tarkastaminen tarkoittaa sitä, että oppilaan päällysvaatteiden alta voidaan tarkastaa, mutta oppilaan iholle tarkastus ei voi ulottua eikä päällyshousujen alle.
- Tarkastus kirjataan ylös **Wilmaan** ja ilmoitetaan huoltajille.

Yleiset periaatteet:

- Oppilaan tarkastaminen
 - Toimenpiteet toteutettava mahdollisimman turvallisesti.
 - Oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen ei saa puuttua enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi.
 - Haltuunotossa ja tarkastuksessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta.
 - Tarkastamista ei tehdä muiden oppilaiden läsnä ollessa.
 - Tarkastuksen perusteeksi ei riitä yksi havainto tai huhu.
- Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin on annettava kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle.
- "Opetusta häiritsevät esineet" tulee määritellä koulun järjestyssäännöissä.
- Tarkastaminen kirjataan ylös ja ilmoitetaan huoltajille.
- Oppilaan tarkastaminen ja esineiden ja aineiden haltuun ottaminen on kirjattava **Wilmaan**.
- Oppilaan tarkastamisesta ja esineiden ja aineiden haltuun ottamisesta on ilmoitettava oppilaan huoltajille mahdollisimman pian.
- Sivistysvaliokunnan mietinnön mukaan oppilaiden tarkastaminen sekä esineiden ja aineiden haltuunotto ovat viimesijaisia ja poikkeuksellisia keinoja puuttua oppilaiden ei-toivottavaan käyttäytymiseen ja turvallisuuden vaarantumiseen. Uudet keinot voivat toimia myös ennaltaehkäisevästi.

Tavaroiden käsittely:

- Ennen luovutusta esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti (lukitussa tilassa tai kaapissa).
- Luovutus tulee järjestää mahdollisimman pian haltuunotosta.
- Huumausaineet, ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat, ammuksot ja kaasusumuttimet sekä räjähteet tulee luovuttaa poliisille välittömästi.
- Esineiden ja aineiden luovutus tulee kirjata **Wilmaan**.
- Mikäli huoltajalle luovutettavaa esinettä tai ainetta ei ole noudettu 3 kk:ssa ilmoituksesta, se voidaan hävittää todisteellisesti. Esineiden ja aineiden hävittäminen tulee kirjata **Wilmaan**.

Vahinkojen korvaaminen ja jälkien korjaaminen

Vahinkojen korvaaminen ja jälkien korjaaminen (paikallinen tarkennus)

Oppilaan velvollisuudet

Oppilaan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahinko säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Vahingoista ilmoittaminen

Vahingoista tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai tämän muulle lailliselle edustajalle.

Jälkien korjaaminen

Jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä, koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan.

Toteuttaminen

Tehtävä tulee suorittaa valvotusti eikä se saa muodostua oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle vaaralliseksi tai raskaaksi eikä sen suorittaminen saa kestää enempää kuin kaksi tuntia.

Oikeus opetukseen

Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta.

Ilmoittaminen

Mikäli tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Vaikutus kurinpitotoimiin

Tehtävän suorittaminen tulee ottaa huomioon päätettäessä tämän lain mukaisista kurinpidollisista toimenpiteistä.

(Perusopetuslaki 35 §)

Orimattila

- Jos oppilas on sotkenut tai töhrinyt koulun omaisuutta tai tiloja, tällainen teko on yksilöitävä ja kirjattava ylös **Wilmaan** sekä ilmoitettava oppilaan huoltajille.
- Myös teosta aiheutuvat seuraukset on ilmoitettava huoltajille.

- Jos oppilas voi itse puhdistaa tai korjata tekonsa, häntä valvotaan tehtävän suorituksen aikana ja pääsääntöisesti tehtävä tulee tehdä mahdollisimman pian. Edellyttää, että tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä. Oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen tehtävä ei saa olla vaarallinen tai raskas ja saa kestää enintään 2 tuntia.
- Jos oppilaan teko on korjattavissa pykälässä mainituilla toimenpiteillä ja teko on vähäinen, oppilaalle pääsääntöisesti ei anneta muuta kurinpitorangaistusta.
- Jos teko aiheuttaa suurempaa vahinkoa, oppilas on vahingonkorvausvelvollinen ja teosta voi harkittaessa seurata myös rangaistus. (Huom! Vahingonkorvauslaki)

Voimakeinojen käyttö

Säädöksiä

Vastarinta poistettaessa

Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Rehtori ja opettaja voivat toimia yhdessä tai kumpikin erikseen.

Rajoituksia poistamiseen

Oppilaan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään rikoslaissa.

Vastarinta haltuunotossa

Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

Rajoituksia haltuunottoon

Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain oppilaan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita sekä esineitä tai aineita, joita käytetään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen. Haltuunotossa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään rikoslain 4 luvun 6 §:n 3 momentissa ja 7 §:ssä.

(Perusopetuslaki 36 d §)

Kirjallinen selvitys

Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle.

(Perusopetuslaki 36 d ja f §)

Orimattila

- Väkivaltaisen ja häiritsevän oppilaan saa opettaja tai rehtori poistaa pakkokeinoin luokasta tai kiinteistöstä. Poistamisen yhteydessä käytettävien voimakeinojen tulee olla tilanteen kokonaisarvio huomioiden puolustettavia. Mitään apuvälineitä ei saa käyttää. Menettelytapaohje on Orimattilan turvallisuussuunnitelman A-osassa.
- Poistamisesta tehdään kirjallinen muistio, missä todetaan oppilaan henkilöllisyys, hänet poistanut opettaja/rehtori, aika ja toimenpiteen syy. *Kirjallinen muistio Intranettiin - ohjeistusta valmistellaan.*
- Poistettu oppilas viedään rauhoittumaan tilaan, joka on valvottavissa.

- Jatkotoimenpiteistä päättää rehtori.

Kotitehtävien suorittaminen työpäivän päätyttyä

Säädöksiä

Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti.

(~Perusopetuslaki § 35)

Kotitehtävänsä laiminlyönyt oppilas voidaan määrätä työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään.

(~Perusopetuslaki § 36)

Orimattila

- Oppilaan velvollisuus on suorittaa hänelle annetut tehtävät tunnollisesti. Huoltajan tulee valvoa, että tehtävät tehdään. Huoltajan tulee pitää opettajan ajan tasalla siitä, kuinka oppilaan kotitehtävien tekeminen sujuu. Opettaja ei osaa tarjota oppilalle tarvittavia tukitoimia, jos hän luulee kotitehtävien tekemisen sujuvan itsenäisesti.
- Kotitehtävänsä laiminlyönyt oppilas voidaan määrätä työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään. Laiminlyötyjen kotitehtävien suorittamisesta päättää oppilaan opettaja.
- Opettajan velvollisuus on ilmoittaa huoltajalle läksyjen tekemättä jättäminen sekä jos oppilas jätetään tekemään niitä koulupäivän jälkeen. Suositus on, että ilmoitus saavuttaa huoltajan ennen kuin oppilas jää tekemään läksyjä.

Poistumismääräys jäljellä olevan oppitunnin ajaksi

Säädöksiä

Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti.

(~Perusopetuslaki § 35)

Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan.

(~Perusopetuslaki § 36)

Orimattila

- Väkivaltaisen ja häiritsevän oppilaan saa opettaja tai rehtori poistaa pakkokeinoin luokasta tai kiinteistöstä. Poistamisen yhteydessä käytettävien voimakeinojen tulee olla tilanteen kokonaisarvio huomioiden puolustettavia. Mitään apuvälineitä ei saa käyttää. Menettelytapaohje on Orimattilan turvallisuussuunnitelman A-osassa.
- Poistamisesta kirjataan **Wilmaan**, missä todetaan oppilaan henkilöllisyys, hänet poistanut opettaja/rehtori, aika ja toimenpiteen syy.
- Poistettu oppilas viedään rauhoittumaan tilaan, joka on valvottavissa.
- Jatkotoimenpiteistä päättää rehtori.

Poistumismääräys koulun järjestämästä tilaisuudesta

Säädöksiä

Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti.

(~Perusopetuslaki § 35)

Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, **taikka koulun järjestämästä tilaisuudesta.**

(~Perusopetuslaki § 36)

Orimattila

- Väkivaltaisen ja häiritsevän oppilaan saa opettaja tai rehtori poistaa pakkokeinoin tilaisuudesta. Poistamisen yhteydessä käytettävien voimakeinojen tulee olla tilanteen kokonaisarvio huomioiden puolustettavia. Mitään apuvälineitä ei saa käyttää. Menettelytapaohje on Orimattilan turvallisuussuunnitelman A-osassa.
- Poistaminen kirjataan **Wilmaan**, missä todetaan oppilaan henkilöllisyys, hänet poistanut opettaja/rehtori, aika ja toimenpiteen syy.
- Poistettu oppilas viedään rauhoittumaan tilaan, joka on valvottavissa.
- Jatkotoimenpiteistä päättää rehtori.

Opetuksen epääminen jäljellä olevan ja seuraavan työpäivän ajaksi

Säädöksiä

Oppilaan tulee osallistua tässä laissa säädettyyn opetukseen johon hänet on otettu, jollei hänelle ole erityisestä syystä tilapäisesti myönnetty vapautusta. (12.12.2014/1040)

Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. Oppilaan on käyttäytyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, koulu yhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. (11.3.2022/163)

(~Perusopetuslaki § 35)

Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.

(~Perusopetuslaki § 36)

Orimattila

- Väkivaltaisen ja häiritsevän oppilaan saa opettaja tai rehtori poistaa pakkokeinoin luokasta tai kiinteistöstä. Poistamisen yhteydessä käytettävien voimakeinojen tulee olla tilanteen kokonaisarvio huomioiden puolustettavia. Mitään apuvälineitä ei saa käyttää. Menettelytapaohje on Orimattilan turvallisuussuunnitelman A-osassa.

- Poistamisesta tehdään kirjallinen muistio, missä todetaan oppilaan henkilöllisyys, hänet poistanut opettaja/rehtori, aika ja toimenpiteen syy.
- Poistettu oppilas viedään rauhoittumaan tilaan, joka on valvottavissa.

Tilanteessa, jossa oppitunnilta tai koulun tapahtumasta poistaminen ei ole riittävä keino oppilaan ja muiden oppilaiden turvaamiseksi, voidaan opetus evätä jäljellä olevan ja tarvittaessa vielä seuraavan työpäivän ajaksi.

- Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä jäljellä olevan ja tarvittaessa seuraavan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi tai opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Päätös opetuksen epäämisestä loppupäivän ajaksi kirjataan **Wilmaan opetuksen epäämisviestipohjaan**.
- Päätöksen opetukseen osallistumisen epäämisestä tekee rehtori. Rehtorin on ennen päätöstään kuultava oppilasta. Tilanteessa, jossa opetuksen epääminen katsotaan välttämättömäksi, vaaditaan nopeita toimenpiteitä, joten oppilaan huoltajan kuulemista ei edellytetä.
- Opetuksen epäämisestä on kuitenkin ilmoitettava huoltajalle ja ja tarvittaessa sosiaalihuollon viranomaiselle.
- Evättäessä oikeus opetukseen loppupäiväksi, on lähdettävä siitä, ellei oppilaan huoltajan kanssa toisin sovita, että oppilas odottaa koululla kunnes huoltaja tulee hänet hakemaan. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa opetuksen epäämisen jälkeen.

Kasvatuskeskustelu

Säädöksiä

Oppilaan velvollisuudet

Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti.

(~Perusopetuslaki § 35)

Syyt kasvatuskeskusteluun

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muutoin rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti, voidaan ensisijaisena toimenpiteenä määrätä osallistumaan yhteensä enintään kaksi tuntia kestäväan kasvatuskeskusteluun.

Keskustelun käyminen

Kasvatuskeskustelu voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella. Kasvatuskeskustelussa yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa ja tarvittaessa selvitetään laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä keinot koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi.

Määrääjä

Kasvatuskeskusteluun määrää koulun opettaja tai rehtori.

Kirjaus ja tiedottaminen

Kasvatuskeskustelu tulee kirjata ja siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajille. Huoltajalle tulee varata mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun tai osaan siitä, jos se katsotaan tarpeelliseksi.

(Perusopetuslaki 35 a §)

Orimattila

- Koulut kirjaavat toimintasuunnitelmaan kasvatuskeskustelukäytännöt. Kasvatuskeskustelu on pääsääntöinen keino, jota käytetään oppilaiden käyttäytymiseen puuttumisessa ja kurinpidollisena keinona.
 - Opettaja tai rehtori määrää keskusteluun.
- Kasvatuskeskustelun syy, ajankohta/ajankohdat kirjataan ylös **Wilmaan** ja ilmoitetaan huoltajille.
 - Keskustelussa yksilöidään toimenpiteisiin johtanut teko tai laiminlyönti oppilaan kanssa, selvitetään käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä keinot käyttäytymisen ja hyvinvoinnin parantamiseksi.
- Huoltajalle varattava mahdollisuus osallistua, jos katsotaan tarpeelliseksi.
 - Huoltajan ja oppilaan kanssa käydään kasvatuskeskustelu, jos ensimmäisessä keskustelussa sovitut toimenpiteet eivät ole tuottaneet tulosta.

Jälki-istunto

Säädöksiä

Oppilaan velvollisuudet

Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti.

(~Perusopetuslaki § 35)

Syyt jälki-istuntoon

Oppilas, joka häiritsee opetusta, muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi.

(~Perusopetuslaki § 36)

Toteuttaminen

Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, harjoituksia ja tehtäviä, joiden tulee olla kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia. Oppilas voidaan myös velvoittaa istumaan hiljaa jälki-istunnon ajan.

Oikeus opetukseen

Jälki-istuntoa ei voida järjestää siten, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetussuunnitelman tai muun koulun toimintaa koskevan suunnitelman mukaisesta opetuksesta.

(Perusopetuslaki 36 §)

Opetuksen järjestäjän tulee kurinpitotoimea harkitessaan ottaa huomioon teon laatu sekä oppilaan ikä ja kehitystaso.

Jälki-istunnosta päättää koulun opettaja tai rehtori.

Orimattila

- Koulut kirjaavat toimintasuunnitelmaan jälki-istuntokäytännöt.
 - Ei voida järjestää aikana, jolloin oppilas joutuisi pois opetussuunnitelman tai muun koulun toimintaa koskevan suunnitelman mukaisesta opetuksesta

- Jälki-istunnossa oppilaan tekemät tehtävät ja harjoitukset eivät ole oppiaineisiin liittyviä kotiläksyjä tai tehtäviä.
 - Koulun on mietittävä ja laadittava tehtävät laissa tarkoitettusta näkökulmasta eli tehtävien ja harjoitusten on oltava koulun yleisiä kasvatusta ja opetustavoitteita tukevia.
 - Voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, harjoituksia ja tehtäviä, jotka tukevat kasvatusta, opetusta ja kehitystä, ovat oikeassa suhteessa tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia.
 - Voidaan myös velvoittaa istumaan hiljaa.
- Jälki-istunnot kirjataan **Wilmaan** ja niistä ilmoitetaan huoltajille.
- Jälki-istunnot tulee suorittaa mahdollisimman nopeasti ja kolmen (3) jälki-istunnon jälkeen huoltajan ja oppilaan kanssa käydään keskustelu.

Kirjallinen varoitus

Säädöksiä

Oppilaan velvollisuudet

Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti.
(~Perusopetuslaki § 35)

Syyt varoitukseen

Oppilaalle, joka häiritsee opetusta, muuten rikkoo koulun järjestystä tai menettelee vilpillisesti voidaan antaa kirjallinen varoitus. Kirjallinen varoitus on kurinpitovangastus.
(~Perusopetuslaki 36 §)

Päätäminen

Kirjallisen varoituksen antamisesta voi opetuksen järjestäjän niin päättäessä päättää myös koulun rehtori.
(Perusopetuslaki 36 a §)

Orimattila

SivHyVa 19.9.2017

- *Yleensä ennen kirjallista varoitusta on jo käytetty muita puuttumis- ja rangaistusmenettelyjä kuten kasvatuskeskustelua tai jälki-istuntoa. Yksittäisessä, vakavassa rikkeessä (kuten väkivallanteossa tai vaaran aiheuttamisessa) voidaan joutua turvautumaan kirjalliseen varoitukseen (tai jopa määräaikaiseen erottamiseen) vaikka jälki-istuntoa ei samasta aiheesta olisikaan määrätty.*
- *Ennen kirjallisen varoituksen antamista on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Tapauksesta riippuen selvitykseen voi sisältyä myös lastensuojeluviranomaisen kuuleminen.*
- *Ennen kirjallisen varoituksen antamista on myös oppilaan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi.*
- *Harkintaa tehdessään rehtorin on otettava huomioon niin sanottu tarkoituksenmukaisuusperiaate: Onko oppilaan mahdollista ymmärtää kirjallisen varoituksen merkitys ja onko oletettavissa, että varoituksen antaminen johtaa positiiviseen muutokseen oppilaan käyttäytymisessä tai toiminnassa. (Helsingin hallinto-oikeus 9.11.2011)*
- *Kirjallisen varoituksen antaa rehtori kirjallisena päätöksenä, johon liitetään muutoksenhakuohjeet hallinto-oikeuteen. Päätös kirjataan Primus-oppilashallintojärjestelmään, josta tulostetaan kirjallinen päätös. Päätös lähetetään huoltajalle ja varmistetaan, että huoltaja on vastaanottanut päätöksen.*
- *Kirjallisen varoituksen antaminen annetaan tiedoksi sosiaaliviranomaiselle.*
- *Mikäli huoltaja ei hae muutosta 14 päivän kuluessa tiedoksisaannista, päätös tulee lainvoimaiseksi.*

Määräaikainen erottaminen

Säädöksiä

Oppilaan velvollisuudet

Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti.

(~Perusopetuslaki § 35)

Opetuksen epääminen jäljellä olevan oppitunnin tai työpäivän ajaksi

Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun järjestämästä tilaisuudesta.

Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä jäljellä olevan ja tarvittaessa vielä seuraavan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

(Perusopetuslaki § 36)

Opetuksen epääminen ei ole juridisesti määräaikaista erottamista. Täsmällisemmät ohjeet epäämisestä on kirjattu opetussuunnitelmaan.

Syyt erottamiseen

Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Määräaikainen erottaminen on kurinpitorangeistus.

(~Perusopetuslaki § 36)

Oppimissuunnitelma

Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan.

(~Perusopetuslaki § 36 a)

Päättäminen

Määräaikaisesta erottamisesta päättää opetuksen järjestäjän asianomainen monijäseninen toimielin.

Toimeenpano

Kun oppilas on käyttäytynyt niin väkivaltaisesti tai uhkaavasti, että toisen oppilaan tai koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus on kärsinyt tai vakavasti vaarantunut, ja on olemassa ilmeinen vaara, että väkivaltainen tai uhkaava käyttäytyminen toistuu, määräaikainen erottaminen voidaan panna täytäntöön sen estämättä, ettei päätös ole lainvoimainen.

Määräaikaista erottamista koskevan päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta on päätettävä samalla kun määräaikaisesta erottamisesta päätetään.

(Perusopetuslaki § 36a)

Sosiaalihuollon edustus

Sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen edustuksesta käsiteltäessä oppivelvollisen lapsen koulusta erottamista koskevaa asiaa säädetään lastensuojelulain 24 §:n 2 momentissa.

(Perusopetuslaki § 36 a)

Tarvittava oppilashuolto

Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, jolle on määrätty määräaikainen erottaminen, järjestetään tarvittava oppilashuolto.

(Perusopetuslaki § 36 a)

Orimattila

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta 20.6.2017 § 3: Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta nimeää keskuudestaan kolme jäsentä sivistysjaoston ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Sivistysjaosto voi tarvittaessa kokoontua sähköisesti päättämään oppilaan ja opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta.

SivHyVa 19.9.2017

- *Yleensä ennen määräaikaista erottamista on jo käytetty muita puuttumis-, rangaistus- ja kurinpitomenettelyjä kuten kasvatuskeskustelua tai jälki-istuntoa sekä kirjallista varoitusta. Yksittäisessä, vakavassa rikkeessä (kuten väkivallanteossa tai vaaran aiheuttamisessa) voidaan joutua turvautumaan määräaikaiseen erottamiseen vaikka muuta rangaistusta ei samasta aiheesta olisikaan määrätty.*
- *Ennen määräaikaisen erottamisen esittämistä on yksilöitävä toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Ennen päätöksen tekemistä on asiasta tehtävä ilmoitus sosiaaliviranomaiselle, joka ilmoituksen saatuaan arvioi, onko tapaus sellainen, että sen edustajan on tarpeen olla mukana asian käsittelyssä (mukana huoltajan kuulemisessa tai Sivistysjaoston kokouksessa). Päätöksenteossa on varmistettava, että päätöksentekoon osallistuu kunnan sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen edustaja. Kiireellisissä tilanteissa sosiaaliviranomaiseen otetaan yhteys puhelimitse. Määräaikaisen erottamisen valmistelusta tehdään PHHYKY:n sivustoilla sähköinen lastensuojeluilmoitus tai yhteydenotto sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi:*

www.phhyky.fi => Sähköinen asiointi => SOSIAALIHUOLTO => Yhteydenotto sosiaalihuoltoon => Sähköinen lastensuojeluilmoitus

www.phhyky.fi => Sähköinen asiointi => SOSIAALIHUOLTO => Yhteydenotto sosiaalihuoltoon => Yhteydenotto sosiaalihuollon tuen tarpeen arvioimiseksi

- *Ennen määräaikaisen erottamisen esittämistä on myös oppilaan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi.*
- *Harkintaa tehdessään rehtorin on otettava huomioon niin sanottu tarkoituksenmukaisuusperiaate: Onko oppilaan mahdollista ymmärtää määräaikaisen erottamisen merkitys ja onko oletettavissa, että määräaikainen erottaminen johtaa positiiviseen muutokseen oppilaan käyttäytymisessä tai toiminnassa. (Helsingin hallinto-oikeus 9.11.2011)*
- *Oppilas voidaan erottaa monijäsenisen toimielimen päätöksellä enintään kolmeksi kuukaudeksi. Orimattilassa toimielin on Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan nimeämä Sivistysjaosto. Rehtori valmistelee esityksen erottamisesta Sivistysjaostolle.*
- *Rehtori kirjaa esitykseen*
 - *yksilöity teko ja mahdollinen aiempi kurinpitohistoria*
 - *selvitys oppilaan kuulemisesta (päivämäärä, aika, paikka ja oppilaan näkemykset)*
 - *selvitys huoltajan kuulemisesta (päivämäärä, aika, paikka ja huoltajan näkemykset TAI vähintään ajankohta ja tapa, miten kuulemiselle on annettu tosiasiallinen mahdollisuus)*
 - *selvitys sosiaalitoimen kanssa tehdystä yhteistyöstä*
 - *esitys erottamisen pituudesta ja ajankohdasta sekä siitä, tulisiko erottaminen panna toimeen ilman lainvoimaa turvaamistoimenpiteenä*
- *Mikäli huoltaja ei hae muutosta 14 päivän kuluessa tiedoksisaannista, päätös tulee lainvoimaiseksi. Erottaminen voidaan panna toimeen vasta lainvoimaisena. Sivistysjaosto tekee päätöksen myös toimeenpanosta, koska perusopetuslaki mahdollistaa erottamisen toimeenpanon välittömästi ilman lainvoimaa turvaamistoimenpiteenä*